

MAASEUTU 2020

Ajankohtaista MMM:stä - kehystarkistus - kolmikanta

Leader-ryhmien
puheenjohtajiston tapaaminen
23.3.2018

Laura Jänis, MMM

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Ihmisten kokoisille ideoille!
För dina idéer!

Leaderin rahoituskehys 2014-2020

- Koko kehys 300 milj. € EU+valtio+kunnat.
- Suuntaa antavissa rahoituskehyksissä v. 2015 kohdistettiin 272,982 milj. €.
- Kehystarkistuksissa kohdistettavaksi jätettiin 27 milj. €, josta EU:n ja valtion osuus 21,614 milj. €.
- **Toiminta on suunniteltava ryhmissä alkuperäisen suuntaa-antavan rahoituskehymuksen mukaan. Ei voi laskea sen varaan, että lisäkehystä saa hankkeisiin tai toimintarahaan.**
- EU-säädökset mahdollistavat, että rahoitus on käytettävissä ”n+3” eli rahoituspäätöksiä voisi tehdä 2020 loppuun asti ja ohjelman toteutusaikaa olisi 2023 asti.
- Mavi ohjeistaa tarkemmin, mihin asti hankkeiden toteutusaika voi jatkua.

Ensimmäinen kehystarkistus jäissä

- **Ensimmäisestä kehystarkistuksesta valitus Helsingin hallinto-oikeudessa. Ministeriö jatkaa kehystarkistuksen valmistelua oikeuskäsittelyn jälkeen. Käsittelyaika-arvio vähintään kuukausia.**
- **Oikeuskäsittely on aina raskas menetelmä ja vaatii kaikilta osapuolilta paljon resursseja.**
- **Milloin valitus on paras keino saada asiaa eteenpäin? Ryhmät käyttävät valitusoikeutta varmasti tarkkaan harkiten.**

Kehystarkistuksiin jätetyt reservivarat

- **Ensimmäinen kehystarkistus 7,379 milj. € EU+valtio**
- **Toinen kehystarkistus 12 milj. € EU+valtio**
 - 2018 tarkempi ohjeistus
 - 2019 ryhmien hakemukset
 - 2020 lisäkehukset käyttöön
- **Toimintarahan lisäkehys 2,235 milj. € EU+valtio**
 - valmistelu kesken
 - 2019 tai 2020 käyttöön

Toimintaraha ohjelmakaudella

- Yhteensä 60 milj. € EU+valtio+kunta
- Suuntaa antavissa kehyksissä tästä kohdistettiin 57,206 milj. € EU+valtio+kunta
- Toimintarahan myöntämisvaltuutta osoitettu käytettäväksi 29 milj. € EU+valtio v. 2015
- Suuntaa antavasta kehyksestä osoittamatta on 16,765 milj. € EU+valtio, suunniteltu osoitettavan käytettäväksi v. 2019
- Toimintarahan reservi 2,794 milj. €, josta EU+valtio 2,225 milj. €

Kehystarkistuksen kriteerien täsmentäminen

- Täsmennetyt kriteerit kommentoilla Leader-ryhmissä 22.2.-6.4.2018 → keskustelu hallituskoulutuksessa ja Leader-päivillä → MMM:n tarkennettu ohjeistus.
- Hieman yksinkertaistettu ja täsmennetty kriteereitä ja ohjeistusta.
- Hakemuksissa tärkeä perustella lisäkehyksen tarve ja miten varmistetaan sen mahdollisimman vaikuttava ja täysimääräinen käyttäminen ohjelmakauden loppuun mennessä.
- Lisäaineistona ELY-keskusten lausunnot ja tieto Mavin ohjauskäynneiltä. Miten nämä huomioidaan, pisteytys?

1) Ryhmän hakema summa perusteluineen

- a) Tiivis kuvaus ja analyysi strategian toteumatilanteesta ja suunnitellut toimet loppukaudelle. Perustelut lisäkehityksen hakemiselle. (14 p)
- b) Kolme keskeisintä tavoitetta ja niiden haasteellisuus, lähtötaso ja toteuma. Ryhmät ovat toimittaneet nämä 2016 lopussa, mahdollisuus täsmentää 2018 loppuun mennessä. (10,5 p)
- c) Ryhmän omat strategiaa edistävät toimet, uudet avaukset, oppimissuunnitelma, suunnitelmat loppukaudelle. (10,5 p)

2) Toiminnan vaikuttavuus

- a) Yritystuissa syntyneiden työpaikkojen ja uusien yritysten määrä: toteuma suhteessa paikallisen strategian tavoitteisiin (10 p)
- b) Uusien hakijoiden osuus kaikista hakijoista (2,5 p)
- c) Talkootyö suhteessa kehykseen (2,5 p)
- d) Teemahankkeiden ja tuensiiirronsaajien määrä (kpl vai suhteessa kehykseen?) (2,5 p)
- e) Vuotuisen jäsenmaksun maksaneiden määrän muutos kpl ja suhteutettuna asukasmäärään (2,5 p)
- f) Hallituksen jäsenten ja varajäsenten toiminta strategian edistämiseksi (2,5 p)
- g) Muiden rahoituslähteiden hyödyntäminen omissa hankkeissa ja asiakkaiden eteenpäin ohjaaminen (2,5 p)
- Ehdotettu uusi kriteeri: yhteistyöhankkeiden kpl-määrä

3) Taloudellinen ja hallinnollinen tehokkuus

- **a) Varojen sidonta- ja maksuaste (10 p)**
- **b) Hakemusten käsittelyaika (7,5 p)**
- **c) Hanke- ja yritystukien lukumäärä suhteessa toimintarahan kehykseen (UUSI) (7,5 p)**
- **d) Jokin muu, mikä?**

4) Laatu työ ja itsearviointi

- **Ryhmän oman toiminnan kehittäminen**
 - laatu työ
 - itsearviointi
 - vertaisauditointi
 - asiakastytyväisyys- ja sidosryhmäkyselyt
 - ulkoinen arviointi
- **Keskeisimmät havainnot, tunnistetut kehittämiskohteet, toteutetut ja suunnitellut toimet ja niiden tulokset.**
- **max 15 p**

Leader-ryhmän hallituksessa ovat edustettuina alueen asukkaat, yrittäjät, yhdistykset ja paikallinen julkinen hallinto. Kehittämiseen voivat osallistua kaikki. Toiminta perustuu alueen omaan kehittämisstrategiaan.

Kertaus kolmikannasta

- **Yhdistyksen yleiskokous valitsee hallituksen.**
- **Leader-ryhmän hallitus tai muu vastaava toimielin valitsee rahoitettavat hankkeet. ... Hallituksen tai valinnan tekevän elimen on noudatettava ns. "kolmikantaperiaatetta" eli sen pitää koostua seuraavien tahojen edustajista:**
 - **1. paikallinen julkinen hallinto**
 - **2. yhteisöt**
 - **3. maaseudun asukkaat**

Paikallinen julkinen hallinto

- **Kunnanvaltuutetut, kunnanhallituksen jäsenet**
- **Kunnanjohtaja, kunnansihteeri, elinkeinoasiamies, maaseutussihteeri, kunnaninsinööri**
- **Muut vastaavat viranhaltijat ja luottamushenkilöt**
- **Mahdollisina tuen hakijoina olevien oppilaitosten johtavissa tehtävissä olevat henkilöt**
- **Sellaisten lautakuntien tai kunnan asettamien toimikuntien puheenjohtajat, joiden tehtäväkenttään kuuluvat maaseudun kehittämisasiat**
- **Maakuntaliittojen ja seurakuntien johtavassa asemassa olevat työntekijät ja luottamusmiehet (esim. maakuntajohtajat, kirkkoherrat, maakuntaliiton valtuuston ja kirkkovaltuuston jäsenet)**

Yhteisöt

- **Maaseudun kehittämistyöhön liittyvissä organisaatioissa päättävässä asemassa olevat henkilöt, kuten**
 - Kyläyhdistysten, kylätoimikuntien, 4H-yhdistysten, MLL:n, metsästysseurojen, tuottaja- ja neuvontajärjestöjen, maa- ja kotitalousseurojen, yrittäjäyhdistysten, nuorisoseurojen, maamiessseurojen tai muiden vastaavien toimijoiden hallitusten puheenjohtajat ja jäsenet tai näiden johtavassa asemassa olevat työntekijät.
 - Suurten yritysten edustajat.

Maaseudun asukkaat

- **Erityisen tärkeää on se, että kolmasosa hallituksen jäsenistä on sellaisia paikallisia maaseudun asukkaita, jotka eivät edusta työnsä tai muun asemansa vuoksi paikallista julkista hallintoa tai sellaisia yhdistyksiä ja suuria yrityksiä, joiden kiinnostuksen kohteissa ovat Leader-ryhmän toimialaan kuuluvat asiat.**
- **Yksittäiset pienyritykset (alle 10 henkilötyövuotta) kuuluvat maaseudun asukkaiden kiintiöön.**

Kolmikannan sääösperusta

- Yleisasetus (EY) N:o 1303/2012, 32 artikla
- Manner-Suomen maaseudun kehittämishjelma 2014-2020
- Maaseutuohjelman hallinnointilaki 27/2014, 16 §
- Kolmikannan periaatteet tulee näkyä yhdistyksen säännöissä.
- Säännöllinen vaihtuvuus: yhtäjaksoinen toimikausi voi olla enintään kuusi vuotta.
- Hallituksen jäsenillä on joko henkilökohtaiset varajäsenet tai kullekin kolmikannalle omat, samaa kolmikantaa edustavat varajäsenet.

Kysymyksiä ja vastauksia kolmikannasta

- **Miten toimitaan, jos hallituksen jäsenen taustataho ja kolmikanta vaihtuu kesken toimikauden? Vastaus: Asia on korjattava viimeistään sitten, kun ko. henkilö on erovuorossa.**
- **Voiko esim. alueen kunta ehdottaa henkilöä Leader-ryhmän hallituksen jäseneksi? Vastaus: Eri taustatahot voivat käydä keskusteluja siitä, kuka olisi sopiva henkilö ehdolle hallitukseen. Yhdistyksen yleiskokous valitsee hallituksen.**
- **MMM seuraa hallituksen kokoonpanoa vuosittain. 2017 kolmikantaa ei tarkistettu kaikilta systemaattisesti, tänä vuonna tarkistus on taas tarkoitus tehdä.**

Kiitos! ja yhteystiedot

- **Laura Jänis, maa- ja metsätalousministeriö**
- **laura.janis@mmm.fi**
- **puh. 029 51 62090**
- **@LauraJnis**
- **LEADER-työntekijät -ryhmä**